

Dosarul nr. 2ra-1877/19

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Jud: S. Ghercavii)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Jud: A. Corcenco, D. Corolevski, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Cristina Polevoi,
reprezentată de avocatul Mihaela Rotari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Corceac
împotriva Cristinei Polevoi cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma
comiterii contravenției

împotriva deciziei din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul depus de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari și
menținută hotărârea din 5 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La 6 martie 2018, Dorin Corceac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Cristinei Polevoi cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma
comiterii contravenției.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 17 ianuarie 2018, a avut loc
un accident rutier cu implicarea automobilului de model Peugeot 206, cu numărul
de înmatriculare XXXXX și a automobilului de model Toyota Camry cu numărul de
înmatriculare XXXXX, la volanul căruia se afla Cristina Polevoi. În rezultatul
producerii accidentului rutier, automobilul de model Peugeot 206, cu numărul de
înmatriculare XXXXX ce-i aparține cu drept de proprietate a fost avariat.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 17 ianuarie 2018,
vinovată de comiterea accidentului rutier a fost recunoscută Cristina Polevoi,
conducătorul automobilului de model Toyota Camry cu numărul de înmatriculare
XXXXX, care a încălcat prevederile pct. 59 (2) din Regulamentul circulației rutiere.

Astfel, reclamantul a menționat că în urma accidentului rutier, automobilul ce-
i aparține a rămas immobilizat, iar ca rezultat, a fost nevoit de a apela la serviciile
evacuatorului pentru ridicarea și transportarea acestuia de la fața locului.

În susținerea poziției sale privind cauzarea unui prejudiciu moral, reclamantul a
relatat că în rezultatul comiterii faptei prejudiciabile, pârâta i-a cauzat suferințe

psihice, care s-au manifestat prin producerea unui șoc emoțional și un stres creat la momentul producerii accidentului, care au persistat și în zilele următoare, în special legate de faptul că soția sa la acel moment era însărcinată în luna a noua, iar toate lucrurile personale ale soției, necesare pentru maternitate, erau în automobilul său.

În acest context, reclamantul a specificat că producerea accidentului rutier i-a cauzat un șoc emoțional și soției sale.

Suplimentar, reclamantul a specificat că a fost nevoit să apeleze la persoane apropiate pentru a putea în mod urgent să-i transmită soției lucrurile aflate în automobil avariata.

Dorin Corceac a relatat că în ziua producerii accidentului rutier și anume la 17 ianuarie 2018, după ce a fost efectuată cercetarea la fața locului, agentul constatator l-a somat atât pe el, cât și pe pârîtă, de a fi supuși examinării medicală cu drager-ul la Spitalul municipal Bălți, pentru ce a achitat suma de 63 de lei. După ce a părăsit Spitalul municipal Bălți, a fost nevoit să apeleze la mai multe servicii pentru evacuarea automobilului, rămas în stradă și care din cauza defecțiunilor nu putea să-l închidă.

Reclamantul a remarcat că după evacuarea automobilului, s-a deplasat în aceeași seară la Inspectoratul de Poliție Bălți, unde a fost audiat în calitate de victimă a contravenției, procedură care a fost finalizată la ora 20:35.

De asemenea reclamantul a ținut să menționeze, că la 18 ianuarie 2018, soția sa a născut o fetiță, însă din cauza accidentului produs a fost lipsit de unicul său mijloc de transport.

Dorin Corceac a notat că, la 19 ianuarie 2018, s-a adresat la Societatea pe Acțiuni „Moldasig” pentru deschiderea dosarului de daune. Ulterior, a fost nevoit să întreprindă următoarele acțiuni: la 19 ianuarie 2018, s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Bălți pentru eliberarea copiilor de pe dosarul contravențional pentru compania de asigurare; la 24 ianuarie 2018, s-a prezentat la Inspectoratul de Poliție Bălți pentru ridicarea documentelor; la 25 ianuarie 2018, s-a prezentat la sediul companiei de asigurare, Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, pentru prezentarea documentelor și înaintarea cererii de despăgubire; la 29 ianuarie 2018, s-a deplasat la locul depozitării automobilului împreună cu expertul pentru efectuarea constatării daunelor; la 2 februarie 2018, a transportat cu evacuatorul automobilul său la centru de reparare; la 3 februarie 2018, a procurat piese pentru repararea elementelor de suspensie și a roții automobilului său; la 5 februarie 2018, s-a prezentat la centrul de reparare a automobilului pentru perfectarea de către expert a procesului-verbal suplimentar de constatare a daunelor, iar la 15 februarie 2018, s-a prezentat la Societatea pe Acțiuni „Moldasig” pentru semnarea acordului privind plata despăgubirilor de asigurare.

Prin urmare, reclamantul a menționat că în perioada, 17 ianuarie 2018 - 5 februarie 2018, a fost lipsit de posibilitatea de a se deplasa cu automobilul personal.

Reclamantul a precizat că Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, a constatat că în urma producerii accidentului rutier i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 10 784,42 lei, fiind semnat în acest sens acordul nr. D/RCA/18-145/BL din 15 februarie 2018.

Totodată, Dorin Corceac a susținut că conform pct. 4 din acord, dar și a prevederilor art. 23 (1) lit. a) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul are obligația de despăgubire a părții vătămate în urma unui accident rutier, doar în limita valorii pagubei real suportate, care este egală, conform art. 23 (2) din Legea menționată cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

În același sens, reclamantul a atras atenția că, conform art. 16 (1) lit. 1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru: sumele de recuperare a pagubei morale rezultate din accident. Pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

În consecință, reclamantul a considerat că suma pretinsă de 7000 lei corespunde criteriilor, nefiind una exagerată în condițiile de trai actuale.

Reclamantul Dorin Corceac a solicitat încasarea din contul Cristinei Polevoi în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat în urma producerii accidentului rutier în mărime de 7000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 noiembrie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central, acțiunea înaintată de Corceac Dorin a fost admisă parțial, fiind încasat din contul Cristinei Polevoi în beneficiul lui Dorin Corceac prejudiciul moral în sumă de 3000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 168 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f.d. 81-87).

Prin decizia din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul depus de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari și menținută hotărârea din 5 noiembrie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central (f.d.119-127).

La 24 iunie 2019, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei adoptate (f.d. 128)

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au stabilit că prin acțiunile ilicite ale Cristinei Polevoi manifestate prin comiterea unei contravenției, lui Dorin Corceac i-a fost cauzat un prejudiciul moral. În acest sens, instanțele au stabilit că la câteva ore după producerea accidentului, soția lui Dorin Corceac a născut o fetiță, iar producerea accidentului rutier i-a cauzat disconfort și stres reclamantului.

La 5 august 2019, conform ștampilei oficiului poștal, Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari, a depus recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii.

Recurenta Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari, în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

În acest sens, recurenta a menționat că prin noțiunea de prejudiciul moral se înțelege suferințe psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează

la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege.

Astfel, recurenta a remarcat că la caz nu sunt întrunite temeiurile pentru a-i fi imputat cauzarea unui prejudiciu moral lui Dorin Corceac.

Mai mult, recurenta a specificat că pentru comiterea accidentului rutier a fost atrasă la răspundere contravențională.

La 21 august 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Dorin Corceac informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 30 august 2019, conform ștampilei oficiului poștal, Dorin Corceac a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs reține că decizia integrală a instanței de apel din 25 aprilie 2019 a fost expediată în adresa părților, la 24 iunie 2019 (f.d. 128), însă avizul de recepție a fost returnat în adresa instanței ca fiind nerecepționat. Totodată conform recursului declarat, recurenta a indicat că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 25 iunie 2019 (f.d. 137).

Astfel, în atare situație, instanța de judecată constată că recursul declarat de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari, la 5 august 2019, este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de

procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că în cererea de recurs Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurenteii întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acesteia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurenta a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurenta Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”,

adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cristina Polevoi, reprezentată de avocatul Mihaela Rotari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan